

Өченче чакырылыш Татарстан Республикасы
Питрәч муниципаль районы Советының утыз өченче утырышы

Татарстан Республикасы
Питрәч муниципаль районы Советы
КАРАРЫ

30 июль, 2020 ел

№ 284

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы каршындагы
Яшьләр парламенты турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 1 өлешенң 27 пункты, «Яшьләр һәм балалар ижтимагый берләшмәләренә дәүләт ярдәме турында» 1995 елның 28 июндәге 98-ФЗ номерлы Федераль законы, «Яшьләр һәм Татарстан Республикасында дәүләт яшьләр сәясәте турында» 1993 елның 19 октябрдәге 1983-ХII номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Уставы нигезендә яшьләрнең ижтимагый, сәяси торышта катнашуын тәмин итү, яшьләрне районның социаль - икътисади проблемаларын хәл итүгә жәлеп итү, дәүләт, муниципаль идарә һәм икътисад өлкәсендә алга таба эшләрү өчен яшьләрне әзерләрү һәм алга этәрү системасын булдыру, барлык дәрәжәләрдәге дәүләт хакимияте органнарының кадрлар резервын формалаштыру, яшьләрдә ижади граждандык позициясен формалаштыру максатыннан **Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы карар кабул итте:**

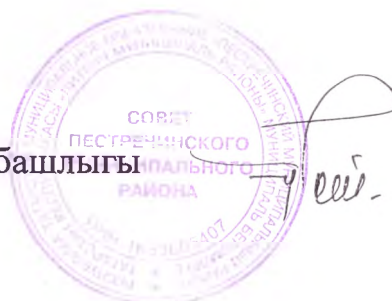
1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. «Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2015 елның 10 апрелдәге 230 номерлы Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (www.pravo.tatarstan.ru) һәм Питрәч муниципаль районының рәсми сайтында (www.pestreci.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).

4. Карар рәсми басылып чыккан (игълан ителгән) көненнән үз көченә керә.

Питрәч муниципаль районы башлыгы

И.М. Кашапов

Питрәч Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында нигезләмә
Татарстан Республикасы муниципаль районы

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты (алга таба – яшьләр парламенты) Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы (алга таба – район Советы) эшчәнлегенә ярдәм итү, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен законнар белән һәм норматив-хокукый жайга салу, яшьләр проблемаларын хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, яшьләр өчен шартлар тудыру, закон чыгару эшчәнлегенә күнекмәләрен үзләштерүдә һәм Татарстан Республикасы яшьләрнең Россия яшьләр парламентаризмы хәрәкәтендә катнашуына ярдәм итү максатларында оештырыла.

1.2. Яшьләр парламенты район Советы каршындагы киңәшмә һәм консультатив орган булып тора һәм үз эшчәнлеген әлеге Нигезләмә һәм яшьләр парламенты регламенты нигезендә башкара.

1.3. Яшьләр парламенты район Советы вәкаләтләре вакытында формалаша.

2. Яшьләр парламентының төп бурычлары

2.1. Яшьләр парламентының төп бурычлары булып тора:

1) муниципаль берәмлек территориясендә (алга таба – норматив-хокукый акт) кулланыла торган, яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылучы норматив-хокукый актларны эшләүдә яшь гражданның инициативаларын тәкъдим итүдә булышлык күрсәтү;

2) яшьләрнең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре өлкәсендә норматив хокукый актларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү;

3) муниципаль берәмлекнең яшьләр хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукый актларын проектларын карауга әзерләү буенча район Советы эшчәнлегендә катнашу;

4) Яшьләр хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукый актларга мониторинг ясауны гамәлгә ашыру буенча район Советы эшчәнлегендә катнашу;

5) Татарстан Республикасы территориясендә Яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау өлкәсендәге законнарны гамәлгә ашыруга жәмәгать контролен гамәлгә ашыру;

6) Яшьләр даирәсендә яшьләрнең хокукый культурасын һәм юридик грамоталылыгын күтәрүгә һәм актив гражданлык позициясен формалаштыруга юнәлдерелгән агарту һәм аңлату эшләре үткөрү;

7) дөүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру буенча жирле үзидарә органнары

эшчәнлеге турында яшь гражданның фикерен өйрәнү;

8) ижтимагый әһәмиятле идеяләргә һәм инициативаларны алга этәрү һәм аларга ярдәм итү, тәҗрибә уртаклашу максатларында халыкара, гомумроссия, төбәкара, төбәк һәм жирле яшьләр һәм балалар ижтимагый берләшмәләре белән даими хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

9) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты белән мәгълүмати хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

10) яшьләр парламентын булдыру максатларына туры килә торган һәм законнарга каршы килми торган башка мәсьәләләргә хәл итү.

3. Яшьләр парламенты составы һәм тәртибе

3.1. Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе гражданны, яшьләр парламенты әгъзасы буларак, үз вәкаләтләрен раслаган көнне дә кертеп, 18 яштан 35 яшькә кадәр яшьләр парламенты әгъзалары була ала.

3.2. Яшьләр парламенты Питрәч муниципаль районы яшьләрен тәкъдим итүче гражданныдан – район Советында депутатларның тигез саны буенча конкурс нигезендә формалаша;

3.3. 3.2 пунктта күрсәтелгән яшьләр вәкилләреннән торган Яшьләр парламентының персонал составы. нигезләмәнең 1 пунктындагы "а" пунктчасы нигезендә Питрәч муниципаль районы территориясендә Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс турындагы Нигезләмә нигезендә үткәрелә торган конкурс нәтижәләре буенча билгеләнә.

3.4. Яшьләр парламенты составына Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары, Питрәч муниципаль районы яшьләре керә. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзаларын Яшьләр парламенты составына кертү, Питрәч муниципаль районы яшьләрен тәкъдим итү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

3.5. Яшьләр парламенты әгъзалары булып 35 яшькә кадәрге район Советы депутатлары катнаша ала. Район Советы депутатларын Яшьләр парламенты составына кертү конкурстан тыш башкарыла.

3.6. Яшьләр парламенты составына керү нияте турында гариза район Советы депутаты тарафыннан яшьләр парламенты советына юллана.

3.7. Район Советында фракциягә ия партия вәкиле (алга таба – партия вәкиле) Яшьләр парламенты әгъзасы була ала. Партия вәкиле була ала, 35 яшькә кадәрге Россия Федерациясе гражданы, аны да кертеп, Яшьләр парламенты составына кергән, ул район Советына сайлауларда тиешле партия кандидатлары исемлеге составына кергән. Яшьләр парламенты составына партия вәкилләрен кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

3.8. Яшьләр парламенты составына партия вәкилен кертү партиянең вәкиленең шәхси гаризасы һәм район Советында тиешле фракциянең документаль рәсмиләштерелгән карары нигезендә Яшьләр парламенты Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Яшьләр парламенты составына партиянең бер вәкиле кертелә.

3.9. Алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты Советы район Советында конкурс буенча сайланган депутатлар санына тигез кеше санын, Татарстан

Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары санын, Питрәч муниципаль районы яшьләрен, район Советы депутатларын һәм конкурстан тыш составка кертелгән партия вәкилләрен исәпкә алган яшьләр парламентының йомгаклау составын билгели һәм яшьләр парламенты әгъзаларының вәкаләтләрен раслый. Беренче чакырылыш Яшьләр парламентының йомгаклау составын билгеләү һәм аның әгъзаларының вәкаләтләрен раслау район Советы каршындагы Ижтимагый яшьләр палатасы Советы тарафыннан, ә ул булмаганда – район Советы тарафыннан башкарыла.

3.10. Үз кандидатурасын тәкъдим иткән яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, әлеге Нигезләмәнең 6 пункты нигезендә, яшьләр парламенты әгъзасы итеп, тиешле исемлек буенча иң күп тавыш жыйган кандидат билгеләнә. Күрсәтелгән карар Яшьләр парламенты Советы тарафыннан 10 көн дәвамында кабул ителә.

3.11. Әлеге нигезләмәнең 14 пунктында күрсәтелгән исемлектә, иң күп тавыш алган башка кандидатлар булмаган очракта, яшьләр парламенты әгъзаларын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.12. Конкурс нәтижәләре буенча Яшьләр парламенты әгъзалары саны әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында билгеләнгән санга туры килмәсә, яшьләр парламенты әгъзаларының житмәгән санын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс үткәру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.13. Яшьләр парламенты Регламентында каралган очракларда Яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

4. Яшьләр парламенты эшен оештыру

4.1. Яшьләр парламентының беренче утырышы алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты Советы (беренче чакырылыш Яшьләр парламентының беренче утырышы – район Советы тарафыннан чакырыла)

4.2. Яшьләр парламентының беренче утырышын алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты рәисе (беренче чакырылыш Яшьләр парламентының беренче утырышын – район Советы вәкиле) ачып жибәрә.

4.3. Беренче утырышта Яшьләр парламенты әгъзалары ачык тавыш бирү белән яшьләр парламенты әгъзалары арасынан рәисне, Рәис урынбасарларын, җаваплы Сәркатипне сайлыйлар, Яшьләр парламенты Советының санлы составын билгелиләр һәм аның әгъзаларын сайлыйлар, Яшьләр парламенты комиссияләрен төзиләр һәм аларның рәисләрен сайлыйлар. Яшьләр парламенты рәисләренә кандидатлар үз программаларын тәкъдим итәргә тиеш.

Яшьләр парламенты рәисе урынбасарларының саны Яшьләр парламенты Рәисе тәкъдиме белән билгеләнә.

4.4. Яшьләр парламенты утырышы, әгәр анда яшьләр парламенты әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, тулы хокуклы була.

4.5. Яшьләр парламенты үз эшчәнлегенә юнәлешләре буенча эшче һәм эксперт төркемнәре төзәргә, тәкъдимнәр эшләргә һәм кабул итәргә, аларны вәкиллекле органга һәм жирле үзидарә органнарына жибәрергә хокуклы.

4.6. Яшьләр парламенты карары Яшьләр парламентының сайланган әгъзаларыннан, шулай ук аның составына кертелгән яшьләр парламенты әгъзаларыннан, Питрәч муниципаль районы яшьләрән, район Советы депутатларыннан һәм партия вәкилләреннән күпчелек тавыш бирсә, аның өчен кабул ителгән дип санала.

4.7. Яшьләр парламенты советын Яшьләр парламенты Рәисе җитәкли, аның вәкаләтләре Яшьләр парламенты регламенты белән билгеләнә.

4.8. Яшьләр парламенты Советы:

1) Яшьләр парламенты һәм аның комиссияләре эшен оештыра һәм координацияли;;

2) Яшьләр парламенты регламентын эшли һәм аны яшьләр парламенты раславына тәкъдим итә;

3) чираттагы елга Яшьләр парламентының эш планнарын эшли һәм аларны Яшьләр парламентына раслауга тәкъдим итә;

4) Яшьләр парламенты регламенты нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

4.9. Яшьләр парламенты комиссияләре эшен оештыра һәм яшьләр парламенты утырышларында карау өчен үз функцияләренә ярашлы тәкъдимнәр һәм карарлар проектларын әзерли.

4.10. Яшьләр парламенты эшендә Россия Федерациясә Федераль Собрание сә Дәүләт Думасы, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатлары, муниципаль берәмлекләргә вәкилләклә органнары депутатлары, шулай ук чакыру буенча Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары җитәкчеләре, муниципаль берәмлекләргә башкарма комитетлары вәкилләре, Татарстан Республикасы территориясендә эшләүче сәяси партияләр һәм ижтимагый оешмалар җитәкчеләре, башка вазыйфай затлар катнаша ала.

Татарстан Республикасы
Питрәч муниципаль
районы Советы
каршындагы Яшьләр
парламенты турындагы
нигезләмәгә кушымта

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы каршындагы
Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс турында
нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Питрәч муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурсның (алга таба - Конкурс) гомуми принципларын һәм тәртибен билгели.

1.2. Конкурс Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты составын формалаштыру максатларында (алга

таба - яшьләр парламенты) Питрәч муниципаль районы Советында депутатлар саны белән тигез күләмдә оештырыла.

2. Бәйгене оештыручы

2.1. Конкурсны оештыру һәм үткәргүне оештыру комитеты (алга таба - Комитет) гамәлгә ашыра.

2.2. Комитет составы паритет нигезендә район Советы, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты вәкилләре арасыннан төзелә (беренче чакырылыш Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс үткәргәндә, Питрәч муниципаль районы башкарма хакимияте органы вәкилләре).

2.3. Комитет составы, шул исәптән аның рәисе, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән раслана (беренче чакырылыш Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс үткәргү комитетына карата - Питрәч муниципаль районы Советы карары белән). Комитет 5 кешене тәшкил итә.

2.4. Комитет:

1) Интернет челтәрәндәге сайтта конкурста катнашу өчен гаризалар кабул итә <http://molparlament.tatar> бәйгенең рәсми мәгълүмат ресурсы булган (алга таба-мәгълүмат сайты);

2) конкурста катнашучылар белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыра;

3) конкурстка йомгак ясый;

4) әлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2.5. Комитет утырышы, әгәр анда Комитетның расланган әгъзаларының яртысыннан артыгы катнашса, хокуклы дип санала.

2.6. Комитет карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, комитет рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

2.7. Комитет вәкаләтләре Яшьләр парламентының йомгаклау составы расланганнан соң туктатыла.

3. Конкурсны үткәргү шартлары һәм тәртибе

3.1. Конкурсны игълан итү, шул исәптән аны үткәргү вакыты турында карар алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты тарафыннан кабул ителә. Беренче чакырылыш Яшьләр парламентын формалаштыру буенча, шул исәптән конкурсны үткәргү вакыты турында конкурс игълан итү турында Карар Питрәч муниципаль районы Советы тарафыннан кабул ителә.

3.2. Конкурсны игълан итү турында карар, конкурсны үткәргү шартлары һәм сроклары турында мәгълүмат Комитет тарафыннан конкурс игълан итү турында Карар кабул ителгәннән соң биш эш көне эчендә урнаштырыла, шулай ук Интернет челтәрәндә Питрәч муниципаль районы Советының рәсми сайтында урнаштыру өчен жибәрелә.

3.3. Яшьләр парламенты әгъзаларына кандидатлар Яшьләр парламенты турындагы нигезләмәнең 3.1 пункты белән билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

Конкурста яшьләр парламенты эгъзаларына кандидатлар буларак алынмаган (түләнмэгән) хөкем ителгән, шулай ук административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексының 20.3 һәм 20.29 статьяларында каралган административ хокук бозулар өчен административ жаваплылыкка тартылган (жәлеп ителгән) затлар катнаша алмый.

3.4. Конкурс этаплап үткәрелә.

3.5. Конкурсның беренче этабы Конкурста катнашырга теләк белдергән гражданнар тарафыннан гаризалар кабул итүне үз эченә ала.

3.6. Гаризалар электрон рәвештә Мәгълүмати сайтка тапшырыла.

3.7. Гариза составына керә:

1) алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча шәхси гариза (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын формалаштырганда - Питрәч муниципаль районы Советы карары белән);

2) алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча кандидатның тутырылган анкетасы (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын формалаштырганда - Питрәч муниципаль районы Советы карары белән). Анкетада конкурста катнашу өчен үз кандидатурасын тәкъдим иткән гражданның әлегә Нигезләмәнең 12 пункттында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәүне билгеләргә мөмкинлек бирүче белешмәләр мәжбүри рәвештә күрсәтелергә тиеш;

3) гражданның шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы.

3.8. Конкурста катнашу өчен гражданнар гаризалары турыдан-туры Комитет тарафыннан кабул ителә.

3.9. Тапшырылган (жибәрелгән) гаризалар Комитет тарафыннан тикшерелә. Тикшерү нәтижәләре буенча Комитет гариза кабул итү һәм конкурсның киләсе этабында катнашу өчен рөхсәт алу турында Карар кабул итә. Киләсе этапта катнашу рөхсәте Яшьләр парламенты эгъзасына кандидат статусын ала (алга таба - кандидат).

3.10. Конкурсның икенче этабы яшьләр парламенты составын формалаштыру буенча конкурс тавыш бирүенә яшьләрне жәлеп итү буенча кандидатлар катнашында чаралар үткөрүне үз эченә ала.

3.11. Комитет кандидатлар катнашында чаралар исемлеген формалаштыра. Һәр кандидат кандидат мөстәкыйль рәвештә билгеләнә торган бер чарада катнашырга тиеш. Чарада кандидат катнашмаган очракта, Комитет аны конкурста катнашудан читләштерә.

Кандидат законнарга каршы килми торган чараларны үз ярдәмендә мөстәкыйль рәвештә үткәрергә хокуклы.

3.12. Өченче этап кандидатлар өчен тавыш бирү үткәрүдән гыйбарәт.

3.13. Кандидатлар өчен тавыш бирү Интернет челтәре сайтында башкарыла <https://open.tatarstan.ru/polls> (алга таба-тавыш бирү сайты).

3.14. Тавыш бирүдә Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче 14 яшьтән 35 яшькә кадәр (алга таба - тавыш бирүдә катнашучы) Россия Федерациясе гражданны катнаша ала.

3.15. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатларның чикләнмәгән саны өчен тавыш бирергә хокуклы, әмма бер генә тапкыр. Шулай ук вакытта Питрәч муниципаль

районыннан кандидат өчен бары тик Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы территориясендә яшәүче тавыш бирүдә катнашучы гына тавыш бирергә хокуклы.

3.16. Дүртенче этап конкурсның тавыш бирү нәтижәләрен игълан итү һәм бастыруны үз эченә ала.

3.17. Конкурста Татарстан Республикасының тиешле муниципаль берәмлегендә иң күп тавыш жыйган кандидатлар жиңүче дип танылды.

3.18. Тавыш бирү нәтижәләре мәгълүмати сайтта урнаштырыла <http://molparlament ktatar>.

3.19. Конкурсны үткәрү вакыты, шул исәптән конкурсның һәр этабы вакыты, конкурсны үткәрү турындагы карарда билгеләнә.